

ἢ ἀρετῇ αὐτῇ ὅτι ταῖς ἀλλοίαις. ἐν ᾧ δὲ ταῖς ἀλλοίαις ὅτι ταυτὰ καὶ ὁ λόγος καὶ τὰ πάθη ὁρμῶσι, καὶ ἐκ ἐναντιότητος ἀλλήλοις. ὅτι δὲ ταυτίς ἐναντιοῦνται ἀλλήλοισι ὁ, τε λόγος καὶ τὰ πάθη ἔστι δὲ πείρα τὰ ἐν τῇ ψυχῇ γινόμενα, καὶ ἂν φαῖλοι λεγόμενα, καὶ αἰσθησῖα, διηρότης ἑστὶν ἡ οὐ κακίας καὶ ἀρετῆς τί ὅτι, καὶ ἐν πίστιν, εἴρηται ἡμῖν ἐν τοῖς ἐπιπύω. νῦν δὲ ἑστὶν ἀκρασίας καὶ διηρότητος Β λεκτέον αἰετῆ.

Κεφάλαιον 6.

ΕΣΠ δὲ ἡ διηρότης ἑστὶν βέλλουσά τις κακία, ὅτι ἐν γὰρ πινὰ πινυτελῶς ἰδωμένη φαῖλον, οὐδ' ἀνθρώπων φαῖλον ἔστι, ἀλλὰ διηρόν. ὡς οὐσαν πινὰ κακίαν διηρότητα. ἢ δὲ ἀπικαιμήν ἀρετῇ ταυτῇ, ἔστιν ἀνόουμος. ἔστι δὲ ἡ πινυτῇ ἑστὶν ἀνθρώπων οὐσα. οἷον ἡ ἐροσίη τις καὶ θεία. ἀνόουμος δὲ ὅτι ἐν αὐτῇ ἀρετῇ, ὅτι ἐστὶ θεοῦ ἀρετῇ. ὁ γὰρ θεὸς βελτίων τῆς ἀρετῆς, καὶ οὐ κατ' ἀρετῇ ὅτι ἀνοουμίας. οὐτῶ γὰρ βελτίων ἔστι καὶ ἀρετῇ τῷ θεοῦ. διὰ ἀνόουμος ἢ ἀρετῇ ἢ τῇ κακίᾳ τῇ διηρότητι ἀπικαιμήν. θέλει δὲ τῇ τοιαύτῃ εἰπηκεῖσθαι ἢ θεία καὶ ἑστὶν ἀνθρώπων. ὁσπερ γὰρ καὶ ἡ κακία ἢ διηρότης ἑστὶν ἀνθρώπων ὅτι, οὐτῶ καὶ ἢ ἀρετῇ ἢ ἀπικαιμήν.

Κεφάλαιον 5.

ΥΠΕΡ ἢ ἀκρασίας καὶ ἐπικρατίας προστον δέοι εἰπεῖν τὰ ἑπορευόμενα, ὡς ἐστὶν ἐναντιοῦσθαι λόγοις τοῖς φαινόμενοις, ὅπως ἐκ τῶ ἑπορευόμενων λόγων συλλεπσκοψόμενοι, καὶ ταυτὰ ἐξετάσαντες, ἢ ἀλήθειαν ἑστὶν αὐτῶ εἰς τὸ ἐνδεχόμενον ἰδωμένην. ἴσθον γὰρ οὐτως ἰδεῖν τὰ ἐνδεχόμενα. Σακράτης μὲν οὖν ὁ πρῶτος ἀπὸ τῆς ἑλπίδος, καὶ ἐκ τῆς ἀκρασίας ἔστι, λέγων ὅτι ἐπιθεῖς εἰδὼς τὰ κακία, ὅτι κακία εἰσιν, ἔλοιτ' αὐτὸ ἢ ἀκρατῆς δοκίμ, εἰδὼς ὅτι φαῖλα εἰσιν, ἀρετῇ ὅμως, ἀγρόμενος ἑστὶν αὐτῶ πείρας διὰ τὸ ἐν τῷ οὐτῶν λόγων ἐκ τῶ ἑστὶν ἀκρασίας οὐδ' ὁρῶν, ἀποπον γὰρ τῇ λόγῳ τῷ τῶ πειράσαντες ἀναρεῖν τὸ πινυτῶς γινόμενον. ἀκρατῆς γὰρ εἰσιν ἀνθρώποι, καὶ αὐτοὶ εἰδότες ὅτι φαῖλα, ὅμως πάντες προσήοισι. ἐπει δὲ οὐδ' ὅτι ἀκρασίας, πῶθεν ὁ ἀκρατῆς ὅτι πινυτῶς, πῶς ἔχει, ἢ θεωρεῖ καὶ ἐξετάζει τὰ φαῖλα; ἀλλὰ πινυτῶ ἐκ ἀδῶ εἰεν. ἀποπον γὰρ τὸ κρῖσιον καὶ ἑστὶν αὐτῶ τῶ ἐκ ἡμῖν ἢ πῶς ἑστὶν πινος. ὅτι πινυτῶ γὰρ πινυτῶ τῶ ἐκ ἡμῖν μενομενῶτα τὸν ὅτι ἐκ α-

cæteris par est. In aliis siquidem eodem tendunt tam ratio, quàm perturbationes, nec inuicem sibi aduersantur. At in hac, se inuicem oppugnant ratio, & affectus. Sunt nimirū in anima vnde mali esse dicamur, tria, vitium, incontinentia, feritas. De vitio igitur, ac virtute quid sit, ac in quibus, à nobis supra dictū est: modò de incontinentia, ac feritate dicendum.

CAPVT V.

EST autem feritas quoddam vitium exuberans: cum aliquem profus improbū videmus, solemus dicere eum ne hominū quidem esse, sed bestiam feram: sicut & vitium ipsum feritatem. Huic virtus opposita, nominis expertus est: quippe quod eiusmodi supra hominem, tanquam heroica quædam, ac diuina. Eo certe hæc virtus nominis expertus, quòd Dei virtus nulla. Præstantior siquidem omni virtute Deus, ac non virtute probus: nam tum virtus sit Deo melior: ideo nominis expertus hæc virtus, quæ feritatis vitio opposita est. Est nimirum diuina, & supra hominē virtus quædam quæ huic vitio opponitur: quod quemadmodum feritas vitium hominem excedens euadit, ita ei opposita virtus.

CAPVT VI.

DE incontinentia, & continentia dicturis, expedit nobis quæ ambiguæ & contrarios sermones admittunt, significare: vt ex dubiis orationibus considerando, & exquirendo veritatem, ad id, quod perspiciendum est, perueniamus. Nam tum demum ita verum scrutari poterimus. Senex igitur Socrates tollebat proterus, ac negabat esse incontinentiam, dicendo, neminem esse, qui mala facienda, sciens esse mala, deligeret. Atqui incontinentens, videtur sciens mala deligere: agi nanque à perturbatione. Hac ratione incontinentiam esse non existimauit: nequaquam rectè. Alienum nanque sit, hac ratione persuasos, quod factum est persuasibiliter extinguere. Incontinentes siquidem sunt homines, & iidem malorum periti. Veruntamen ea perpetrant. Quoniam igitur incontinentia est, nunquid incontinentens aliquam habet peritiam, qua inspicia, exquiratque mala? At id non visum, fuerit cuiquam: quandoquidem alienum sit, quod in nobis potentissimum, firmissimumque est, vi ab aliquo superari: siquidem scientia, omnium, quæ in nobis, firmissima, & nulli est obnoxia violentia: